

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

‘Η «Σύγχρονη έλληνική αρχιτεκτονική»

I

‘Από τόν κ. Νικ. Χολέβα

Η κριτική τού βιβλίου: «Σύγχρονη Ελληνική Αρχιτεκτονική», τού Καθηγητή Αρχιτέκτονα κ. Α. Αντωνιάδη, από τόν συνάδελφο κ. Δ. Φιλιππίδη (στήν «Καθημερινή» τής 13.3.1980), πρέπει νά δρεψει συγχαρητήρια. Οχι μόνο γιατί πολύ σωστά έθεσε τό πρόβλημα ενώς βιβλίου αρχιτεκτονικής κριτικής, αλλά γιατί στό σημείωμά του αυτό ο κ. Φιλιππίδης προχώρησε σε μιάν ανάλυση τού θέματος τής έλλειψης κάθε διάθεσης δημιουργικής κριτικής στό χώρο τής νεοελληνικής αρχιτεκτονικής, μέση ιστορικότητα και επιστημονικότητα.

Πράγματι, ο τίτλος τού άρθρου – βιβλιοκρίσιας τού κ. Φιλιππίδη: «Χτυπώντας εκεί που πονάει», είναι πετυχημένος γιά πολλούς λόγους και ένας απ’ αυτούς είναι ότι τό βιβλίο αυτό – μέσα στά όριά του – είναι η πρώτη δημοσιευμένη προσπάθεια συνολικής – κατά κάποιο τρόπο – παρουσίασης και κριτικής τής σύγχρονης ελληνικής αρχιτεκτονικής, από έναν επιστήμονα – πού όπως ο Αντωνιάδης – έχει ήδη αποδειξει τή δυνατότητα του νά κινεῖται μέ άνεση στήν αξιολόγηση και παρουσίαση θεμάτων τής διεθνούς αρχιτεκτονικής μέ προηγούμενες εργασίες του σέ ελληνικά, αλλά κυρίως σέ ένα αρχιτεκτονικά περιοδικά.

Γι’ αυτό και οι αυστηροί κριτές μιάς βιβλιογραφικής – σχεδόν – ανυπαρξίας σ’ αυτόν τόν τομέα, φαντάζομαι νά ακεφθούν τό μέγεθος, αλλά και τό θάρρος τής προσπάθειας τού καθηγητή Α. Αντωνιάδη, νά προχωρήσει στή δημοσίευση κριτικών απόψεων πάνω στήν ιστορία τής σύγχρονης αρχιτεκτονικής, παρουσιάζοντας ένα βιβλίο γραμμένο, τυπωμένο, που κυκλοφορεί πρός όλους και όχι αντίθετα, εκφράζοντας επικρίσεις στίς κουνίτες και στούς διαδρόμους τού αρχιτεκτονικού κατεστημένου.

Μέσα στήν προσπάθεια πού η αρχιτεκτονική – διεθνώς – κάνει γιά νά θρεπει τή νέα φυσιογνωμία της, τό βιβλίο τού Αντωνιάδη πρέπει νά εκτιμηθεί μιά και πρώτος εκείνος τόλμησε αυτό που δέν τόλμησαν τόσοι άλλοι και πού στόν τόπο αυτό είναι μιά θετική

πρόσφορά στή βιβλιογραφίσ τής ιστορίας τής σύγχρονης ελληνικής αρχιτεκτονικής.

ΝΙΚ. Θ. ΧΟΛΕΒΑΣ

Αρχιτέκτων
Μαρούρη 25-27 – Αθήνα

II

‘Από τόν κ. Γιάννη Κούκη

Θέλω νά συγχαρώ τόν συνάδελφο κ. Δ. Φιλιππίδη γιά τό άρθρο του στήν «Καθημερινή» τής 13.3.80, σχετικά μέ τό βιβλίο τού αρχιτέκτονα Α. Αντωνιάδη: «Σύγχρονη Ελληνική Αρχιτεκτονική», και τού το, διότι παίρνει θέση γιά ένα βιβλίο γιά τό οποίο ενώ – δυστυχώς – δύσα και νά φαίνεται παράξενο, είναι στό είδος του (κριτική και κυρίως ταξινόμηση τής σύγχρονης ελληνικής αρχιτεκτονικής) άν όχι μοναδικό, τουλάχιστον σπάνιο φαινόμενο, ελάχιστοι μέχρι τώρα «ειδικοί» έχουν εκφραστεί γιά αυτό μέ σαφήνεια.

Τούτο συμβαίνει είτε διότι δέν έχουν διαμορφώσει ακόμα κάποια γνώμη, είτε διότι φοδιούνται τήν κριτική τής κριτικής είτε ακόμα – τό χειρότερο απ’ όλα – διότι προτιμούν μέ τήν σιωπή τους νά αφήσουν νά υπονοηθεί, διότι θεωρούν τό βιβλίο σάν μή εκδόθην.

Μέ αυτόν τόν τρόπο θέβαια δέν κάνουν τίποτε άλλο από τό

νά υποβοήθουν, ηθελήμενά ή μή – όπως πολύ εύστοχα παρατηρεί ο κ. Φιλιππίδης – «άν επικρατεί γενικά μιά σύγχρονη, μέσα στά πλαισία τής οποίας όλα θεωρούνται επιτρεπτά».

Τό νά θρεπει ένας άνθρωπος και νά γράψει πέντε καθαρές κουζέντες, γιά τό βιβλίο, χωρίς φόβο μήπως αυτό χαρακτηρισθεί σάν: «Ελλειψη καλής αναπροφίας» (και εδώ εποναλαμβάνω φράση τού αρθρογράφου), όπαν μάλιστα ακόμα δέν έχει καταλαγάσσει ο αικαθόριστος δόμβος, ο προερχόμενος από επιφυλακτικές απόψεις μεριμνώμοιων κριτικών πού προκλήσεις η έκδοση τού βιβλίου και τό νά δώσει στό άρθρο του αυτόν τόν τίτλο: «Χτυπώντας εκεί πού πονάει», αναφερόμενος σέ κάπι πού η μέχρι τώρα γενική στάση έδειχνε μάλλον πρόθεση νά περάσει απαραίτητο (σάν άκακη προσπάθεια ξενητεμένου νοσταλγού), αποτελεί ένα ακόμα χτύπημα, τού κ. Φιλιππίδη αυτή τη φορά, στούς ότολμους ειδήμονες τής σιωπής.

Φαντάζομαι νά συμφωνήσετε μαζί μου, πώς δέν είναι μόνο η «γλώσσα», αλλά και η «σιωπή», μερικές φορές – πού όπως λένε «Κόκκαλα δέν έχει και κόκκαλα τσακίζει».

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΚΗΣ
Αρχιτέκτων
Φωκαυλίδη 15 – Αθήνα

Κατασκευές δικτύων

‘Από τόν Διευθυντή Πρωτεύουσας ΟΤΕ κ. Κ. Σπανό

Σχετικά μέ τό δημοσίευμα (20.12.1979) τού κ. Γιάννη Διακάκη (Θ. Πεταλά 37, Ν. Χαλκηδόνα), πού αφορούσε στήν τομή νεοστρωθέντα ασφαλτοτάπατά στήν οδό Θ. Πεταλά, σάς γνωρίζουμε μετά από προσεκτική έρευνα τά παρακάτω:

Βασική αιτία τής καθυστερήσεως τών κατασκευών μας στήν υπ’ όψη θέση είναι ότι η Κοινότητα Ν. Χαλκηδόνας ειδοποίησε πολύ καθυστερημένα τήν Υπηρεσία μας (Τηλεγράφημα 2602) 772) 6.11.1979 γιά τά επικείμενα έργα της.

ΕΕ αιτίας δέ τούτου στείλαμε στήν Κοινότητα σχετική επιστολή και τής γνωρίσαμε ότι λόγω τής

πρόσφατης ειδοποίησεως δέν υπάρχει περιώδιο χρόνου γιά τήν κατασκευή όλων τών απαραίτητων επεκτάσεων δικτύου.

Εν τούτοις, όμως, κατεβλήθησαν σύντονες προσπάθειες εκ μέρους τής Υπηρεσίας μας, μέ αποτέλεσμα νά προλάβουμε τήν κατασκευή όλων τών διαβάσεων πλήν μιάς στήν οδό Θ. Πεταλά, γιά τήν οποία έγινε η επιστολή - διαμαρτυρία πρός τήν εφιμερίδα σας.

Τέλος, σάς γνωρίζουμε ότι ήρθαμε σε τηλεφωνική επικοινωνία μέ τόν παραπονούμενο κ. Γιάννη Διακάκη πού μάς δήλωσε ότι η εκκαναφορά τής τομής τού οδοστρώματος έγινε κανονικά και ότι τώρα δέν έχει κανένα απούλως παράπονο.

Κ. ΣΠΑΝΟΣ
Διητής πρωτεύουσας ΟΤΕ